

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1445/2018
05.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. у вези става 1. и чл. 33. и 61. КЗ и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Виктора Јухаса Ђурића, поднетом против правноснажне пресуде Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 04.09.2018. године, правноснажног решења Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 14.11.2018. године и правноснажног решења Апелационог суда у Новом Саду Кж2 1384/18 од 26.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 05.02.2019. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Виктора Јухаса Ђурића, **УКИДАЈУ СЕ** правноснажна пресуда Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 04.09.2018. године, правноснажно решење Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 14.11.2018. године и правноснажно решење Апелационог суда у Новом Саду Кж2 1384/18 од 26.11.2018. године због повреде закона из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП и предмет враћа Основном суду у Суботици, као првостепеном, на поновно одлучивање.

Образложење

Правноснажном пресудом Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 04.09.2018. године, осуђеној АА преиначене су само у погледу одлуке о казни затвора пресуда Основног суда у Суботици К 2908/10 од 15.07.2013. године која је постала правноснажна дана 15.10.2014. године, којом је окривљена оглашена кривом због продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. у вези тачке 1. у вези чл. 33. и 61. КЗ за које је осуђена на казну затвора у трајању од осам месеци и правноснажна пресуда Основног суда у Суботици К 129/14 од 15.05.2015. године која је постала правноснажна дана 20.10.2015. године којом је окривљена оглашена кривом због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. у вези члана 33. КЗ и за које је осуђена на казну затвора у трајању од једне године и једног месеца, па је, након што су јој узете као правилно

утврђене казне затвора из наведених пресуда осуђена на јединствену казну затвора у трајању од једне године и осам месеци.

Решењем Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 14.11.2018. године жалба браниоца осуђене АА, адвоката Јухаса Ђурића Виктора изјављена против пресуде Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 04.09.2018. године, одбачена је као неблагоприятна.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Кж2 1384/18 од 26.11.2018. године одбијена је као неоснована жалба браниоца осуђене АА, изјављена против решења Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 14.11.2018. године.

Против правноснажне пресуде Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 04.09.2018. године и правноснажних решења Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 14.11.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж2 1384/18 од 26.11.2018. године захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА, адвокат Виктор Јухас Ђурић, због повреде закона из члана 485. став 4. у вези члана 74. став 1. тачка 1) и тачка 4) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијану пресуду укине и да јој се у поновљеном поступку одлучивања омогући да користи своја права зајемчена одговарајућим одредбама ЗКП, а наиме, да је у поступку брани бранилац, да буде одржана јавна расправа којој би присуствовали окривљена и њен бранилац.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у смислу одредби члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је у смислу одредбе члана 490. ЗКП одржао седницу већа, о којој, сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП није обавештавао Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета и правноснажне одлуке против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Виктора Јухаса Ђурића указује да је побијаном правноснажном пресудом повређено право на одбрану из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљене АА правноснажну пресуду и правноснажна решења побија због повреде закона из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП наводи да је овој окривљеној у поступку за изрицање јединствене казне повређено право на одбрану из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП на тај начин што суд ангажованом браниоцу окривљене (по пуномоћју које се налази у списима предмета) није доставио првостепену пресуду Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 14.11.2018. године, а што је био дужан да учини, обзиром да је окривљена неписмена, због чега је неспособна да се сама брани, па самим тим и да да изјаву суду без стручне помоћи браниоца, истицањем да окривљеној друге затворенице

помажу у писању поднесака, што се не може сматрати пружањем правне помоћи, јер исте за то нису квалификоване.

Одредбом члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца ако је нем, глум, слеп или неспособан да се сам успешно брани – од првог саслушања па до правноснажног окончања кривичног поступка.

Из списка предмета се несумњиво утврђује да је окривљена неписмена, што је, према цитираној садржини одредбе члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП сврстава у категорију окривљених који су неспособни да се сами успешно бране, посебно имајући у виду да је из списка предмета видљиво да су окривљеној предметну изјаву писала друга лица.

Следствено изнетом, не може се као правилан прихватити закључак из побијаног правноснажног решења да суд није био у обавези да у поступак за изрицање јединствене казне затвора окривљеној АА укључи и изабраног браниоца окривљене обзиром да се ради о лицу из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП, а како је то већ напред наведено, посебно при чињеници да је адвокат Виктор Јухас Ђурић био њен изабрани бранилац због чега је суд био у обавези да браниоцу окривљене, адвокату Виктору Јухасу Ђурићу, достави пресуду Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 04.09.2018. године, како би исти дошао у могућност да окривљеној пружи адекватну правну помоћ у виду изјављивања жалбе у корист окривљене.

Врховни касациони суд оцењује да је поступак за изрицање јединствене казне посебан поступак везан за преиначење одлуке о казни, који је регулисан одредбом члана 552. до члана 556. ЗКП, обзиром да има посебне одредбе везане за покретање поступка, надлежност и доношење одлуке, дакле, поступак за изрицање јединствене казне има одређен ток у коме окривљени учествује као странка, остварује своја права, а пре свега права на одбрану и на донету одлуку има право жалбе.

Стога, по налажењу Врховног касационог суда и овај поступак подлеже примени одредбе члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП који одређује ситуације када окривљени мора имати браниоца, што је конкретно случај, због чега је Основни суд у Суботици био дужан да у овај посебан поступак укључи изабраног браниоца окривљене или пак да истој постави браниоца по службеној дужности, обзиром да је окривљена због своје неписмености неспособна да сама учествује у том поступку, а ово тим пре што је исти вођен по предлогу јавног тужиоца.

По оцени Врховног касационог суда не може се прихватити образложење решења нижестепеног суда да пуномоћје за заступање окривљене од стране изабраног браниоца важи само до правноснажног окончања редовног кривичног поступка, а чак и да је то тачно, суд је у овој ситуацији дужан да окривљеном постави браниоца по службеној дужности, јер је одбрана обавезна у смислу члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП.

Стога је незаконика одлука из решења Апелационог суда у Новом Саду Кж2 1384/18 од 26.11.2018. године као и решење Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 14.11.2018. године, којим је одбачена као неблаговремена жалба браниоца окривљене,

адвоката Виктора Јухаса Ђурића изјављена против пресуде Основног суда у Суботици Кв 473/18 од 04.09.2018. године уз образложење да ова жалба није поднета у року од осам дана од дана достављања пресуде окривљеној, тим пре што је суд пресуду доставио браниоцу тек накнадно.

На изнети начин, по оцени Врховног касационог суда, окривљеној АА је повређено право на одбрану из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП, због чега је Врховни касациони суд као основан усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Виктора Јухаса Ђурића, побијану правноснажну пресуду и правноснажна решења укинуо и предмет вратио првостепеном суду, који ће приликом поновног одлучивања у поступку изрицања јединствене казне укључити браниоца окривљене и имати у виду примедбе изнете у овој пресуди, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, коју ће доставити браниоцу окривљене.

У оцену навода захтева браниоца окривљене АА, којим се указује да је суд био дужан да пре доношења одлуке о поступку за изрицање јединствене казне окривљену и њеног браниоца позове на "јавну расправу" у смислу одредбе члана 74. став 1. тачка 4) ЗКП, Врховни касациони суд се није упуштао, обзиром да је одредбом члана 554. став 2. ЗКП прописано само да ће суд пре доношења одлуке узети изјаву од супротне странке, па су ови наводи повезани искључиво са повредом права на одбрану из тачке 1) члана 74. ЗКП, а не односе се на процесну ситуацију – суђење у одсуству.

Наиме, узимање изјаве од супротне стране у смислу члана 554. став 2. ЗКП се мора обавити на такав начин којим ће се у сваком конкретном случају гарантовати да је странка изразила свој став у вези захтева за изрицање јединствене казне, али присуство странака седници већа када суд одлучује о спајању казни није обавезно по одредбама ЗКП.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник

Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија

Зоран Таталовић,с.р.